

„En wat zou dat?” vroeg Blijleven, die het heel wel wist, maar het aardig vond zijn heetgebakerden makker te hooren uitpakken, vooral daar de zaak hem volkomen koud liet. Hij bleef dan ook naast den ander voortstappen, hoewel zijne kamers naast het Theatrum anatomicum gelegen waren en hij eerst voornemens was geweest naar huis te gaan.

„Nu” ging Veldenaar voort, „dat is je even goed bekend als mij. De heeren weten dat hun alles geoorloofd is; dat gelijkheid voor de wet in ons gezegend vaderland niet bestaat en dat zij, hoe armzalig ook van aanleg en geest, hun ouders in de regeering zullen opvolgen al hadden zij ook genoeg misdaan om honderdmaal tot de galeien verwezen te worden.”

„Kom, zoo erg is het niet; de wijsheid komt met de jaren en de kennis met het ambt.”

„Ja, de heeren zullen het wel weten, dat zegt het volk nu al drie eeuwen lang. Doch,” vervolgde Veldenaar, zijn goudgeknopten rottingforsch tegen den grond stootend, „men is allengs gaan inzien dat de gronden der regeering gelegen zijn in een verbond tusschen overheden en ingezetenen met wederzijdsche verplichtingen.”

„Welnu, wat wil je dan meer, wanneer men dat inziet?”

„Dat men aan beide zijden er zich naar gedrage. Doch de regenten, die eerst de natie hebben gebruikt om ten eigen bate den stadhouder te vernederen, wilden, nadat hun zulks gelukt was, niets meer van haar weten. Zijt ge vergeten hoe in meer dan één plaats de heeren onverbreekelijke correspondentien hebben aangegaan, ten doel hebbend, in schijn het welwezen van provincie en stad, maar in waarheid, gelijk daarin dan ook uitdrukkelijk werd vermeld, om malkanderen alle bedenkelijke avantages, plaisirs en douceurs, zoo voor hunne personen als particuliere familiën toe te brengen?”

„Dat was juist om zich te beschermen tegen hetgeen zij stadhouderlijke willekeur noemden.”

„Maar,” ging Veldenaar voort, den draad zijner gedachten uitspinnend en Blijleven's opmerking niet hoorend, „kon geen Philips van Spanje met zijn buitenlandsche macht; geen Alva met zijn plunderzieke benden dit vrijgeboren volk ten onder brengen, dan zal tenminste geen hedendaagsch dwingeland het ongestraft op de borst trappen. Duizenden zijn reeds voorgegaan die de slaafsche ketenen manmoedig verbroken en der dierbare vrijheid voor altoos trouw gezworen hebben. Alomme galmt de lucht van de klaagtonen onzer onderdrukte medeburgers.”

„Wat rel je van onderdrukt? Onze voorouders konden geen denkbeeld hebben van eene zoo verstandige en beminlijke regeering als die, waarin wij thans het opperste geluk van ons vaderland stellen.”

„Eene verstandige en beminlijke regeering? Ja! toen onze hartelijk teeder-geliefde doorluchtige hoogheid, onze dierbare stadhouder, kapitein- en admiraal-generaal, en Nederlands heilbewerkster, de vrome Willemijntje, nog in 's Gravenhage verbleven, mochten wij, zoo vaak zij in het huis ten Bosch open tafel hielden, hen zien eten, wanneer wij er ten minste niet tegen opzagen onze